

לשון הדיוט – הטובה היא?

בבא מציעא קד

גמ' רבי מאיר ה'ה דורש לשון הדיוט.
רבי יהודה ה'ה דורש לשון הדיוט.
הלל ה'ה דורש לשון הדיוט,
רבי יהושע בן קרחה ה'ה דורש לשון הדיוט
רבי יוסי ה'ה דורש לשון הדיוט.

נדרים לב

ובנדרים הלך אחר לשון בני אדם.

נדרים מט א

ד'רבי יאשיה סבר: הלך אחר לשון תורה, ונתן דילן סבר: בנדרים הלך אחר לשון בני אדם?

נדרים יא

גמ' איתמר כינניין, רבי יוחנן אמר: לשון אומות הן

בבא בתרא קה

חכמים אומרים: הלך אחר פחות שבפשוטות

ברכות לא, כתובות סב, נדרים ל, סנהדרין נב

ד'ברה תורה כלשון בני אדם

רבי אברהם אבן עזרא בראשית ו יא

והקרוב אלי שהתורה דברה כלשון בני אדם על דרך שיבינו השומעים כעבד שיעשה עבירה לפני רבו ולא יראנו. והאומרים כי האלהים במקום הזה אינו קדש לא אמרו מאומה:

(שד"ל לבראשית (ר' שמואל דוד לוצאטו, איטליה מאה 19

יבינו המשכילים כי המכוון בתורה אינו הודעת החכמות הטבעיות, ולא ניתנה התורה אלא להישייר בני אדם בדרך צדקה ומשפט, ולקיים בלבם אמונת היחוד וההשגחה, כי לא לחכמים לבדם ניתנה תורה, אלא לכל העם; וכמו שענין ההשגחה והגמול לא נתבאר (ולא היה ראוי שיתבאר) בתורה בדרך פילוסופי, אבל דיברה תורה עליו כלשון בני אדם

שני לוחות הברית, תולדות אדם, בית אחרון ל"ה (רבי ישעיה הורווביץ, צפת מאה 17)
ובאמת יש להקשות.. תורה כלשון בני אדם כדי לשבר האזן, ולדידי הוא להיפך שבו יתברך השמות אמיתיים ודברי לשון בני אדם הם הנקראים כך דרך שאלה.

משנה תורה הלכות מכירה כו

וזה עקר גדול בכל דברי משא ומתן הולכין אחר לשון בני אדם באותו המקום ואחר המנהג

מגילה טו

וְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא : לְעוֹלָם אֵל תְּהִי בְרַכַּת הַדְּיוּט קֶלֶה בְּעֵינֶיךָ

פלא יועץ כ"ב: ט' (רבי אליעזר פאפו מאה 19)

וראוי לאדם להשתדל תמיד שיברכוהו, ויברח מאד מלהתקוטט עם שום אדם ולהיות גורם קללה לעצמו, שהרי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ז א, מגילה טו א) אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך ואל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך,

שות הרשב"א נ (רבי שלמה אבן אדרת, ספרד מאה 13 ... כי כל הירוד מחבירו בדבר, נקרא הדיוט כנגדו, באותו דבר.

והנה דוד המלך ע"ה [= עליו השלום], נקרא הדיוט בעבודת בית המקדש, לענין אחד מהכהנים הקטנים. וכן, כל הכהנים נקראו הדיוטים, בערך הכהן הגדול, לפי שאינן ראויים להיות כמוהו. וכן, אפי' בענין המלאכה, הגדול שבישראל נקרא הדיוט, כנגד אחד מן האומנים.